

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: F. A. Bodenheim, J. B. H. Coenen, D. de Iongh Wz.,
A. C. A. Plasschaert, C. E. van der Stok, J. F. C. Wrede.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.

Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Werkeloos.

Van den heer G. Knuttel, voorzitter van het comité ter bestrijding van werkeloosheid, ontvingen wij de volgende oproep. Op de Sociëteit en bij Waltman zullen lijsten gedeponeerd worden, die naar we hopen, niet blank zullen blijven.

Aan de leden van het Delftsche Studentencorps.

Hiermede roepen wij uw hulp in.

Een groot aantal werklieden in Delft, meest huisvaders, zijn bij gebrek aan werk niet in staat in hunne behoeften, in die van hun gezin te voorzien.

Het is overbodig er over uit te weiden wat dit beteekent, welk een som van zorg en ellende dit veroorzaakt.

Samenwerking van allen is noodig om eenigermate de nood te lenigen. Een comité is daartoe werkzaam en mag zich verheugen in den steun van vele ingezetenen.

Toen het comité zijn werkzaamheden begon waren de meeste leden van het Corps niet in de stad, waarom eerst nu tot hen het verzoek komt: Helpt mede om het leed minder zwaar te doen drukken.

Zij die zoovele voorrechten genieten zullen zeker gaarne iets willen afzonderen voor zoo velen die willen arbeiden, doch geen werk kunnen vinden.

Nog eens Fransche kunst.

Geenszins heb ik willen ontkennen, dat de heer C. op de hoogte is van de moderne Fransche kunst, evenmin willen beweren, dat ik mijzelf ook slechts eenigszins bevoegd acht om over kunst in 't algemeen te oordeelen. Maar dat neemt toch niet weg, dat men zich over de vraag: „wat is kunst?” toch wel een meening kan vormen, en die, zoo men dat noodig vindt, uitspreken.

Dat trachtte ik onlangs te doen, echter niet met het oogmerk mij als een adelaar op een prooi te werpen, maar om de eenvoudige reden, dat ik het met de bewering des heeren C. niet eens was. Nu het echter blijkt, dat de heer C. bedoeld had „gevoeligheid voor kunst (dus kunstwerken hunner kunstenaars) van het Fransche volk”, moet ik mijnerzijds betuigen, dat ik dáár tegen niets heb of hebben kan, omdat ik er in 't geheel niet van op de hoogte ben en geen feiten weet om uit op te maken of het al dan niet zoo is.

Juist het wisselvallige van de kleding, het vervallen van het eene uiterste in het andere, het telkens overdrijven van de gekste en ondoelmatigste dingen, wijzen mijns inziens niet op hoog ontwikkelde kunstzin van een volk, terwijl eenvoud en doelmatigheid dat wel doen. (Veranderingen en verbeteringen vindt men natuurlijk altijd, maar dat is geen wisselvalligheid). Natuurlijk kan men de kleding niet als eenige maatstaf voor kunstzin nemen (wat ik ook niet gedaan heb), maar ik geloof toch zeker, dat het een punt is, dat meetelt.

Verder wilde ik er den heer C. op wijzen, dat ik slechts gesproken heb over kunstzin in de Grieksche kleedingen het gemis daaraan voor een groot deel in de Fransche der

laatste eeuwen. Ik heb nog wel voorop gesteld dat ze in een anderen tijd leven, een andere ligging hebben, een ander klimaat, enz. dan de Grieken. Waarom hij die vergelijking nu absurd vindt, snap ik niet, en evenmin snap ik, hoe hij komt aan het vergelijken van een Grieksch drama met het moderne. Ik heb dat volstrekt niet gedaan, ik heb slechts gesproken over de Grieksche taal, die zoo rijk en mooi was, dat men geen goede tooneelspelers behoefde om een drama te begrijpen en het mooie te gevoelen.

Waarom de heer C. er Zola bijhaalt, is mij duister. Tevens zou ik het beantwoorden van de vraag, wie de grootste vertegenwoordiger van den hoogsten vorm van letterkunde is, liever aan bevoegde letterkundigen overlaten.

De achteruitgang der ware kunst met het toppunt van weelde en pronkzucht, is een verschijnsel, waarvan Frankrijk het middelpunt was, en waarbij men voor een groot deel zich naar Frankrijk richtte.

De heer C. heeft volkomen gelijk, dat er ook schilders en beeldhouwers zijn, die geen rekening houden met de natuurlijkheid en mogelijkheid hunner voortbrengselen. Ik heb niet gedacht aan Toorop, Rodin, e. a. Maar ik kan met evenveel recht tegenover de vragen des heeren C. de volgende stellen: Is dat niet een uitzondering? Is het kunst, die voor iedereen te begrijpen is? Is het dan wel werkelijk „kunst” en zal het altijd door bevoegde beoordeelaars als zoodanig beschouwd worden? (Heeft de heer C. het „Löwendenkmal” te Luzern, van Thorwaldsen, wel eens gezien? Men gevoelt dadelijk, dat het een sneuvelende heldenschaar (de Zwitsersche lijfwacht van Lod. XVIII), voorstelt. Men komt onder den indruk van dien stervende leeuw met zijn krampachtig uitgeslagen klauwen en half geopende bek, die liever sterven wil, dan den strijd gewonnen geven. Iedereen kan het begrijpen en mooi vinden, terwijl ik zeer betwijfel, of dat met een werk van Toorop of Rodin ook het geval is.

De beschouwing van den heer C. over het genietende Parijs en het Parijsche mindere volk heb ik verkeerd opgevat. Ik dacht, dat het tevens op den kunstzin der Franschen moest slaan, terwijl de heer C. slechts schijnt te bedoelen een omschrijving te geven van het gebied, waarop Chéret en Steinlen werken.

Ten slotte vraag ik den heer C. wat hij dan eigenlijk met zijn „affiches” bedoelt? Ik heb het opgevat als aanplakborden of aanplakbiljetten, schouwburg- en opera-programma's, enz. wat ik allemaal één pot nat vindt. Moet ik er uit opmaken, dat Chéret, Steinlen en Mucha zich slechts bezighouden met het verfraaien van „affiches”? Anders maakt het wijzen naar het opschrift: Chéret — Steinlen — Mucha, van den heer C. op mij den indruk van een wijnhandelaar, die op een mooi étiquette wijst, om de hoedanigheid van zijn wijn te prijzen.

W. S. J. BES.

Mr. S. J. Visser op Debating.

Veel was er verwacht van deze lezing en daarvoor was het jammer, dat door een samenloop van omstandigheden er niet zooveel toehoorders waren.

Mr. Visser gaf in een lange voordracht zijn standpunt tegenover het socialisme weer.

Hij begon met te releveeren, dat nog niet alle utopie in het socialisme is uitgestorven.

Zijn bestrijders, uitsluitend socialisten, verdedigden zich door te zeggen, dat deze utopiën alleen gebruikt werden als propaganda voor menschen, die te verstompt zijn door lang werken, om de diepere zin van het socialisme te begrijpen en zij rechtvaardigden, deze handelwijze door haar te stellen tegenover het beloven van den hemel door de godsdienstige partijen.

Mr. Visser verdeelde de oorzaken der ongelijkheid der partijen in drie deelen n.l. natuurlijke ongelijkheid (bij de geboorte reeds aanwezig), toevallige ongelijkheid (b.v. goede of slechte ouders) en de economische ongelijkheid.

De laatste was volgens hem zeer te verminderen en wel door socialisatie der produktie-middelen. Mr. Visser ging dus mede met hen, die meenen dat het socialisme wenschelijk is.

Hij releveerde als een groot voordeel van den socialistischen staat de bestaanszekerheid.

Daarna noemde hij de verschillende nadeelen, die tegen den socialistischen staat worden opgeworpen: De geringere produktiviteit der menschen, daar de prikkel van het eigenbelang ontbreekt; het bevorderen van nepotisme en formalisme enz. Deze bezwaren telde hij geen van allen zwaar, zeker niet opwegend tegen de voordeelen.

Wat aangaat de mogelijkheid van het socialisme, Mr. Visser was noch overtuigd van de mogelijkheid noch van de onmogelijkheid van het socialisme. Hij geloofde dus, dat verandering der maatschappij alleen mogelijk was langs partieelen, als het ware tastenden, evolutionairen weg. Het was zijns inziens niet noodzakelijk, dat men bij een hervorming op ethisch-sociaal gebied vooraf zeker was van de uitkomsten. Hij ontkende, dat dit in de geschiedenis ooit was voorgekomen.

De socialisten, die in debat traden zagen in de rede van Mr. Visser m. i. ten onrechte een aanval op de socialistische leer. Zij vonden daarvoor weinig redenen; vandaar ook hun spijt, dat Mr. Visser niet de grondslagen van het socialisme had aangeroerd.

Mr. Visser had alleen gezegd, dat hij mogelijkheid van den socialistischen staat niet à priori kon vaststellen, dat men bij socialisatie van elke nieuwe tak van produktie steeds weer moest overleggen en wikken en wegen of zij mogelijk en wenschelijk is.

Hier tegenover staan de socialisten, die à priori aannemen, dat socialisatie van elke tak van produktie mogelijk en wenschelijk is.

Aan hen was het dit te bewijzen, evenals zij m. i. tegenover Mr. Visser, hadden te bewijzen de noodzakelijkheid van den socialistischen staat.

D.

Verslag der twee laatste kroegvergaderingen.

De algemeene vergadering op 3 Februari 1902.

Het eerst was aan de orde de subsidie van het kroegbestuur, gedurende de feesten. Ze werd vastgesteld op f 50. Vervolgens werden een menigte wetswijzigingen, door het bestuur voorgesteld, aangenomen. Ze waren voor het meerendeel kleine redactiewijzigingen.

Eindelijk komen de artikels van den heer Jordens ter sprake. De heer Jordens krijgt eerst het woord en geeft eene breedvoerige toelichting (zie vorige S. W.) De president antwoordt hem, dat zijne theoriën zeer mooi, echter in de praktijk onuitvoerbaar zijn; hij tracht dit door feiten te bewijzen. De winst van vorige jaren, die de heer Jordens heeft opgemaakt en waarnaar hij de waarschijnlijke winst van dit jaar wil berekenen, gaan volgens den heer Boogaardt niet op, omdat gemiddeld de verteringen van elk lid sterk verminderen. Den heer Steketee zegt, dat een slechte finantieele toestand nooit verhaald mag worden op de bedienden. Hij wil dus verhooging van contributie.

De president antwoordt hem, dat dit niets geven zal, daar een minder aantal leden er het gevolg van zou zijn. De heer Op ten Noort vergelijkt de toestand der bedienden in de Sociëteit Phoenix met de toestand der bedienden in andere café's en komt tot de conclusie, dat ze hier onder veel gunstiger conditie werken dan elders. De bedienden zelf zijn daarvan blijkbaar ook overtuigd, als men nagaat welk een langen diensttijd sommigen reeds bij ons achter

den rug hebben, en het groote aanbod bij eene vacature. De heer Jordens vindt dat men niet met andere café's mag vergelijken, de eigenaar of pachter van een café is er natuurlijk op uit zooveel mogelijk winst te maken. Bij een studenten-sociëteit in eigen exploitatie heeft winst geen zin, het is dan voldoende als inkomsten en uitgaven elkaar dekken.

De heer Bunge verwijt de heer Jordens dat hij te weinig vertrouwen stelt in het bestuur, dat ze toch geen beulen zijn en dat ze, zoodra volgens hunne meening de financiën dit toelaten, wel meer bedienden zullen aannemen. De heer Schouwenburg gaat in zoover met Jordens mee, dat een 12 uren werkdag te lang is, en rekent uit dat door het aannemen van een 6e bediende de werkdag op 10 uur kan worden terug gebracht. Tot stemming wordt overgegaan.

Het artikel, dat in principe een 8 uren werkdag aanneemt wordt afgestemd. Het amendement van de heer Kam, die een 10 uren werkdag voorstelt, wordt eveneens afgestemd met 45 tegen 56 stemmen.

Aangenomen wordt het voorstel van Jordens (door het bestuur overgenomen), om het reglement op de bedienden aan de goedkeuring der algemeene vergadering te onderwerpen. Wijzigingen in reglement zullen worden beschouwd als wetswijzigingen.

Art. 5 Jordens, luidende dat de bedienden één dag per week vrij zullen hebben wordt aangenomen.

De heer Op ten Noort vindt dat dit laatste artikel in het reglement thuis hoort niet in de wet. De heer Jordens vindt 't veiliger als 't in de wet staat, daar echter het reglement toch door de leden goedgekeurd moet worden, heeft dit weinig zin. Het verschil is klein, Jordens handhaaft zijn voorstel echter uit principiële oogpunt.

De andere wijzigingen van den heer Jordens vervallen nu vanzelf, de bestuurswijzigingen komen weer aan de orde en worden na een klein conflict, betreffende de dispuutkamer, allen aangenomen. De heer Jordens wenscht nu een motie in stemming te brengen luidende als volgt. De algemeene vergadering van 3 Februari 1902 is van oordeel dat de toestand der bedienden dringend verbetering eischt. De heer Op ten Noort bestrijdt deze motie. Zij wordt afgestemd.

De heer Bunge keurt de maniere waarop Jordens zijn onderzoek gedaan heeft, af. Hij vindt 't grievend voor 't bestuur dat een lid, die ernstig verbetering wenscht, zich niet in de eerste plaats tot het bestuur wendt.

Een onderzoek buiten het bestuur om, bij de bedienden vind hij niet fair en niet rechtvaardig. De heer Jordens vind dit een kwestie van het kiezen van het juiste kanaal, en zegt dat ieder lid vrij moet zijn om zijne bronnen naar zijn beste weten, te kiezen.

Algemeene Vergadering op Vrijdag 7 Februari 1902. Alle wijzigingen worden in tweede stemming aangenomen, behalve het artikel in Hoofdstuk XII, Slotbepalingen, betreffende de vrije dag der bedienden. De president raadde 't aannemen van 't artikel af, omdat 't thuisbehoorde in 't bedienden-reglement. Het Bestuur garandeerde dat het artikel in 't reglement geplaatst zou worden. De heer Op ten Noort gelooft dat een bediende weinig heeft aan een vrije dag, als dat geen Zondag is. Om alle bedienden Zondags vrij te geven is onmogelijk. De heer Jordens vindt dat één vrije dag per week een recht der bedienden is. Er wordt gestemd. 't Voorstel van 't bestuur wordt met 34 tegen 29 stemmen aangenomen en het artikel wordt dus niet in de wet opgenomen.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de president de vergadering.

C. E. VAN DER STOK.

A Poem for Pastime.

SCHERZO.

Skipping prettily, skipping wittily
Now my words must onwards pass.

Thoughts abounding here, thoughts resounding there
In the brains throughout the world!

Verses luckily may go pluckily,
Though they're scarcely armed by thought.

And yet prettily, and yet wittily
Still attack the ears of man.

Go then now, my rhymes, go then now, my chimes
Sing, amuse, and die.

* * *

Waves are foaming
In the gloaming
Of a winter's sky.
Kites are flying,
Flies are dying,
And I don 't know why.

Snakes are hissing
While they're kissing
Their beloved snakey wives.
Waves are moaning,
Organs groaning,
Soldiers killing valiant lives.

And I don 't know,
And I won 't know
Why this all should be.
Nature 's comely,
Nature 's lovely —
All for you and me.

Love and live then,
Play and sing then —
This is nature 's bliss.
Kill and die then,
Fight and groan then —
For a woman 's kiss.

R. V.

Nora.

Tooneelspel van HENDRIK IBSEN,
door het Rott. Tooneelgezelschap.

Het tragische moment in dit tooneelspel is de scheiding tusschen deze man en deze vrouw.

Het plotselinge begripen, dat zij, Nora, na al die jaren van samenleven met haar man, niets anders geweest is, als een heel lief, heel teer stukje speelgoed, waarmee gedold en gesold wordt, als hij, de man, even zijn zaakzorgen wil vergeten. Het duidelijk zien van het vernederende van zulk een samenzijn tusschen mensch en mensch en het in eens zeer vaste weten, dat in het samenleven van man en vrouw, het wonderbare moet gebeuren, dat twee zielen door gave en wedergave, ten slotte één worden, en het nu begrijpen dat zij zóó niet zijn geweest; verklaart die scheiding.

En de man, die zijn „leeuwerikje”, zijn „nachtgaaltje” alles gaf wat het wilde, als het maar zong en vroolijkheid gaf in huis, begrijpt niet dat in wijden blauwen hemel, de leeuwerik schooner te jubelen slaat dan in een kooitje. Begrijpt het wonderbaarlijke niet, dat Nora zoo fel voelt, begrijpt niet hoe het samenzijn tusschen man en vrouw moet wezen.

Deze man is de oorzaak.

De vrouw dichter bij de natuur, instinctiver, intuitiver, meer buiten den dagelijkschen gang van het lagere wereldgebeuren gehouden. De man geabsorbeerd door zaken, om positie en carrière zich stoorend aan wat andere menschen van hem denken, daardoor in een voortdurende leugen met zichzelf en het leven is afgestompt voor alle hogere gevoelens.

Dit de reden, waarom hier de vrouw eerder tot inzicht moest komen dan de man. Nora het wonderbare voorvoelt; Helmer, haar man, niet begrijpt wat zij daarmee meent.

En evenals in Holbein's Totentanz, achter de Pausen en Keizers, de kinderen en landloopers, de dood immer om en nabij is, zoo dwaalt ook door dit drama een dood.

De geestelijke dood van menschen door leugen en schijn nog levend voor hunne gelijken. Die menschen geestelijk afgeleefd en op, die weten dat hun doodsklokken luiden en in een verachtelijk cynisme nog halen wat er van het leven te halen is.

Zou dit niet de beteekenis zijn van die Dr. Rank, altijd om Nora en Helmer zwervend, ongeneeselijk ziek door uitspattingen van zijn vader, dag en uur wetend wanneer hij zal sterven, en zich in het aangezicht van den dood bedrinkend om nog te genieten voor het te laat is?

En nu het verhaal.

Voordat Helmer directeur van den hypotheekbank wordt waar hij eerst ondergeschikt was, hebben de Helmers het niet breed. De man is ziekelijk en een buitenlandsche reis voor het weerkeeren van zijne gezondheid noodzakelijk. Uit groote liefde voor haar man tracht Nora geld voor die reis te verkrijgen, zegt dat zij het van haar vader kreeg, maar leent het werkelijk van een kantoorbediende, Krogstad, die door vroegere connecties met haar man daar geduld wordt, hoewel door een valsche handteekening door hem gezet, de wereld voor hem is gesloten. Nora onderteekent een borgstelling valschelijk met haar vaders naam, wel wetend dat zij het geld op den bepaalden tijd kan teruggeven, en niet denkend, dat die daad voor zoo'n goed doel, misdadig is.

Helmer wordt tot directeur benoemd, de zaken overweldigen hem met den dag en als hij in enkele vrije oogenblikken met zijn vrouw kan samen zijn, is zij zijn lief zangvogeltje in huis, goed door hem verzorgd en opgekweekt, opdat het altijd tot zingen klaar zij, als hij het wil. En Nora voelt zich gelukkig, zich zoo gekoesterd en verzorgd te weten en zingt dan ook omdat haar man dit behaagt. Kerstmis komt, de tijd om het geleende terug te geven is gekomen. Maar Nora heeft het niet. Krogstad blijft aandringen en zegt dat hij de valsche handteekening heeft ontdekt, dat voor zulk een misdaad hij is uitgestooten en zijn kinderen daardoor blijvend moesten lijden. Nora begrijpt haar zonde niet; voor haar man deed ze het toch, de wereld kan zoo hard toch niet zijn haar daarom te veroordeelen?

Als Krogstad door Helmer wordt ontslagen komt hij nog eenmaal bij Nora, en zegt, daar nu hij ten tweede male verstooten wordt, ook zij hem gezelschap zal houden. Nora tracht haar man over te halen Krogstad maar op het kantoor te houden, bang dat anders Krogstad uit wraak alles zal vertellen. Zij durft haar man niets van wat er is voorgevallen te zeggen, want zij begint aan haar man te twijfelen. Zij hoopt wel dat zoo alles door hem geweten wordt, hij zich vrijwillig voor zijn vrouw zal opofferen en zelf de schuld van die valscheheid zal opnemen. Maar zij weet niet of dat wonderbare, die opoffering van man voor vrouw, uit echte liefde, zal gebeuren, en wil het tot die vreeselijke mogelijke ontgoocheling niet laten komen. Helmer merkt niets van die ontzettende angst zijner vrouw, zij moet nog altijd ontspanning voor hem blijven, het zangvogeltje in huis, dansen en vroolijk zijn. En zij doet vroolijk, opdat haar man niets zal merken, uit grooten angst, dat als het oogenblik zal komen, dat het wonderbare moet gebeuren, dit niet komt en zij haar man niet meer kan liefhebben.

Op een avond komen Helmer en Nora van een gemaskeerd bal thuis.

Helmer opgewonden door champagne doet nog teederder tegen zijn vrouw dan anders. Nora begrijpt nu wat de liefde van haar man voor haar is, maar zij wil nog gelooven dat hunne zielen in een hogere sfeer van elkaar kunnen houden.

Dien avond vindt Helmer een brief van Krogstad waarin hij alles vertelt. Dol van drift vervloekt hij zijn vrouw, die zijn naam aan de menschen te grabbel heeft gegeven, zij is eer vergooid.

Het wonderbare is niet gebeurd. Nora heeft hem niet meer lief.

Een oogenblik later komt er een brief van Krogstad, die op aandrang van zijn vroegere geliefde, vriendin van Nora, nu zijn vrouw, hij de schuldbekentenis terug geeft. Helmer verrukt dat zijn naam is gered, vraagt vergeving dat hij Nora zoo heeft beleedigd, en wil alles vergeten van wat er voor is gevallen. Maar Nora kan niets vergeten. Toen het wonder, de opoffering van haar man, dat bewijs van een hogere liefde tusschen hen beiden moest gebeuren, bleef het uit. Nu te vergeven, nu niets voor Helmer te verliezen is, is het geen opoffering meer. De scheiding tusschen Nora en Helmer is onherroepelijk. De vrouw Nora, begrijpend dat zij in die lange jaren van haar huwelijk niets is geweest als een instrument dat haar man voor ontspanning bespeelde, kan met zoo iemand niet meer in liefde samen zijn en verlaat hem. Helmer, de egoïstische laagstaande man, niets als het zinnelijke in hun verbinding gekend hebbende, vermag het wonderbare, dat Nora voelde, niet te begrijpen, blijft geheel ten onder door het wegvliegen van zijn leuwerikje, zijn zangvogeltje, in het nu leeg en ongezellig geworden huis achter.

En nu het spel.

Dit drama van Ibsen werd uitstekend door de Rotterdammers gespeeld. Mevr. Tartaud—Klein als Nora was prachtig, de scène dat zij onbeschrijfelijk angstig, voor dat wat moet gebeuren, toch nog, om haar man niets te laten merken, danst als een waanzinnige, terwijl doctor Rank voortdurend haar met de piano aanjaagt tot een wilde danse funèbre, was buitengewoon goed. Tartaud als Helmer was ook de echte burgerlijke welgedane egoïstische goedmoedige bankdirecteur, die niets van zijn vrouw begrijpt, en niets verlangt als een wereld die geen kwaad van hem spreekt een gezellig en vredig thuis en een vrouwtje dat hem aanbidt. Mevr. Lindé de vriendin van Nora was in de eerste twee acten heel goed, maar daar waar zij aan Krogstad zegt dat ze nog steeds van hem houdt en zijn vrouw wil worden, zijn ze beiden zeer zwak. Faassen als Krogstad buiten deze bepaald slechte scène tamelijk. De doctor (Brondgeest) zeer goed, door vooral het mysteriëuse en onpersoonlijke van zijn rol zoo duidelijk te doen gevoelen.

Het geheel heeft mij een mooien avond gegeven.

Fr. B.

Royaards. Vrije Studie.

(Huyghens, Vondel, Goethe, Shakespeare's Julius Caesar).

Royaards muntte uit door hartstocht en eenvoud; en 'n vers bleef een vers. Hij dee in niets te kort aan de zoete kanteling der woorden, die is als een golf die overvalt; noch werd ons onthouden de stijging der muziek tegelijk met 't klimmen van de kracht der aandoening, zonder dat hij evenwel een vers zei, zooals tegenwoordige wan-smaak het wil: half-geneuried deuntje op priesterleken toon.

Royaards wijze van zeggen kwam uit 't vers en 't volle begrip er van; de dames die verzen zeggen hebben dit niet noodig, of vinden 't onbelangrijk — zij, ze beginnen subiet maar te neurieën, op hoogen, fijnen, idealen toon; — 't publiek dat tegenwoordig minder dan ooit weet wat nou toch eigentlek goed is, luistert aandachtig en doet ontroerd.

* * *

Maar zoo een niet wist wat Hollandsch was, na den klank, als een klauwslag, van 't woord „Mouringh” heeft hij niet zijn ooren voelen drinken van vroolekheid en ernst van Huygens; de pardoese vroolijkheid waarmee Heintje zich tot de schippers wend', de stoutmoedige opgeruimdheid van dien zeventien d'eeuwschen tijd, die geurt van pek en zeewater en heftige zinnelekheid.

En heeft hij de ooren niet voelen tuiten van den klaar-klinkenden stem van Vondel in 't kunstig rijm; in de gul-goude muziek van dezen, een tuin van Holland's taal, zijn z'n zinnen daarin niet te spele-meien gegaan, en zongen voor zijn ooren niet mannekracht, en fijne kinderstem ving die een zoet Viane niet aan?

Dit is 't voordeel van een als Royaards, wiens hart een trots om Holland vervult, dat, voor wie nimmer 't hoorden, Holland's ziel hoorbaar wordt.

* * *

Na Vondel, Goethe; na de meer rechtstreeksche ontroering, de savante.

De „Zu eignung” is gereciteerd met de breedheid die 't eigentlek type is van deze wonder-buigzame stem; de „Erlkönig” verraste en bekoorde door 't dramatiseren — de stemmen van de dochters van dien koning klinkend als snelle wind door riet, tusschen de andere woorden van den dichter. En wel-gespeeld was de tweespraak van Mephistofeles en den Heer.

* * *

Aësculos heeft reusachtiger en voller dan Shakespeare de menschen in hun tragischen gang ons voor oogen gesteld; Aëschulos' drama's bevatten eindelozer klachten dan een van Shakespeare's; maar na dezen heerscht Shakespeare over 't wisselend bewegen der menscheleke ontroeringen, over de hartstochten, hoogmoed en naijver, en koelen maar eindeloos lichtenden, heersch-wil.

* * *

Royaards' Marcus Antonius was wel iets te fijn. 't Boersche van den man te weinig uitgedrukt; de handen

en hun bewegingen te lenig, en nerveus, te veel van dezen tijd, niet van de koel — burgerleke heerschkrachtige klasse uit Rome; 't opkijken iets te mephistofeles-achtig — maar de smart bij Caesar's lijk — waar de immer stijgende hoon „Brutus en Cassius zijn achtenswaarde mannen” die 't volk sloegen, monotoon, tot 't opstond in woede en doodde, en vluchtende — waren juist, doorsidderd van leven.

* * *

En der redactie voegt een woord van dank aan 't bestuur van Vrije Studie omdat het allen leden toegang gaf tot dezen avond.

Want wil 't Studenten Weekblad zijn de mond van 't Corps hoe zal deze spreken of zingen over de schoonheid van dingen waartoe ze niet genood werd of verzocht.

De kamermuziek-uitvoering van Apollo.

Wat zullen wij verslaggevers zeggen van de Apollo uitvoering?

Dat de medewerkers in hun persoonlijk spel vrij goed zijn, maar dat hun samenspel veel te wenschen overlaat, is een oude bewering.

Dat we zoo'n Apollo-uitvoering niet moeten vergelijken met eene uitvoering van een beroepscorps, is ook al niets nieuws. Het beste wat we kunnen doen is eenige waanwijze opmerkingen maken en verzoeken onze critiek niet al te serieus op te nemen.

Onze gespannen verwachting was vooral gericht op het zingen van Mej. Van Stockum. De andere stukken verbeiden we ook wel maar de spelers daarvan waren gewone studenten die we zoo goed kenden van hun dagelijksch leven; maar zoo'n invité zoo'n jonge dame die zingen zou, die gaf de groote wijding aan den avond. Wij leerden haar kennen als iemand die een zeer zuivere, sterke stem heeft, die zij goed in haar macht heeft. In het overigens banale Herrens Frühling toonde zij ook een goede voordracht te bezitten. Het accompagnement door Mevr. Le Comte was als gewoonlijk uitstekend.

We zullen nu de stukken chronologisch volgen.

De Ländliche Serenade was een goed openingsstuk; wel ging het eerste deel wat te snel en was het Adagio wat verward en slordig, soms een mengelmoes, als bij iemand; die piano speelt en steeds het pedaal aanhoudt, maar wie op zulke kleinigheden let is een kniesoor. Wij zijn zeer verheugd te kunnen constateeren, dat het Allegretto en het Allegro werkelijk goed van stapel gingen uitgezonderd eenige passages waar het de spelers wat te hoog ging.

De sonate van Beethoven door Mevr. Le Comte en Dooremans gespeeld was het beste van de heele uitvoering. De voordracht was helder en het spel was rein en recht. We weten niet wat we meer moeten roemen het innige Adagio of het vlug spartelende scherzo. De piano was soms wel wat overheerschend.

Wat het verdere deel van het programma betreft be- weeren we waanwijs, dat dat weinig bijzonders was.

De Sphärem-muziek is geen stuk om door Apollo te worden gespeeld. Het stuk vereischt een hooge graad van samenspel. Het stuk was bijna geheel in de war geloopt, doordat de cellen niet op tijd invielen; de dirigent bekende hieraan schuld te hebben door met zijne bekend zuivere stem de cellen ter hulp te komen.

De serenade van Sokolow kunnen wij zeer slecht beoordeelen, ons leek het stuk vrij banaal. Goed gespeeld werd het echter niet.

Zouden we niet liever over het kwartet maar zwijgen?

De eerste viool en de cel verdienen een pluimpje; van de opvatting valt niets te zeggen, daar samenspel geheel ontbrak.

't Welk doende,
HAENTE WEENER.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie.

Vroeger had het Studenten-Weekblad in de kringen waar men zijn invloed vreesde, den naam een schendblad te zijn. Toch werden er vroeger nooit stukken opgenomen zooals er onder uwé redactie af en toe in voorkomen.

(Zie vervolg Bijvoegsel.)

B I J V O E G S E L

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van DONDERDAG 13 FEBRUARI 1902.

Jaeger's wraakneming bijv.; na Knuttel's terecht hardhandige kritiek op zijn literaire knoeiproductie, zou door de eerste redactie beslist geweigerd zijn geworden.

X. met zijn stuk aan Jordens, in 't vorige nummer, zou niet alleen geen kans gehad hebben die inzending geplaatst te krijgen, maar zou in de „Correspondentie” nog behoorlijk afgestraft zijn om zijn lafhartige lust tot anoniem schelden.

Wat heeft u, waarde redactie, toch gemankeerd dat ge dezen gemaskerden grof-poot met zijn vuile wapens hebt toegelaten op uw terrein waar Jordens open en eerlijk opkwam voor de belangen der kroegkellners. Ten minste hadt gij hem de voorwaarde moeten stellen zijn masker af te leggen. Maar het best zoudt ge gedaan hebben met hem onvoorwaardelijk den toegang te weigeren.

Deze meneer X. komt Jordens plannen bestrijden met dezelfde werkgevers-argumenten, die men bij iedere staking hooren kan. Altijd hebben de arbeiders het eigenlijk goed, wordt er goed voor hen gezorgd, kunnen ze tevreden zijn als men de werkgevers hoort. Ik kan me voorstellen dat X. zich schaamde deze pleidooien onder zijn eigen naam te houden, niet het minst ook tegenover de bedienden. Dat hij dit onder de letter X. deed, kan er in zeker opzicht nog bij door. Hoewel het niet mannelijk is.

Maar dat hij Jordens een meester noemt in 't insinueren, hem beschuldigt van effect-bejag, zijn handelingen als ploertig kwalificeert, zonder zijn gezicht te toonen is verachtelijk. Dat gij, redactie, hem de gelegenheid tot dit optreden geeft is minstens zonderling.

Ik hoop dat gij in 't vervolg wat kieskeuriger zijn zult met de copie. En mocht X. soms een lid uwer redactie zijn, noodig hem dan zoo spoedig mogelijk uit als zoodanig zijn afscheid te nemen. Want aan zijn oordeel mag niet één keer een inzending onderworpen worden.

J. W. ALBARDA.

De Redactie heeft, wat de polemieken betreft, als vaste regel aangenomen, dat hem die begonnen is, ook het laatste woord zal worden gegund. Het zou zeer onbillijk geweest zijn, als wij den heer Jaeger geen gelegenheid gegeven hadden zich tegen den aanval van den heer Knuttel te verdedigen. Bij een debat heeft immers de inleider eveneens het laatste woord.

Wat den heer X. betreft, niet alleen zijn naam, maar ook de redenen van zijn anoniem schrijven zijn bij de Redactie bekend, en worden door haar gebillijkt. Zonder u die redenen bekend te maken, waartoe wij niet gerechtigd zijn, kunnen wij ons gedrag ook moeilijk verdedigen. Als oud-redacteur van het S. W. had u dit kunnen weten, en u had beter gedaan eene beschuldiging die op dergelijke losse schroeven staat, achterwege te laten.

REDACTIE.

Overbodig.

Het spijt mij voor de heeren Stoffel en Albarda dat ik den eersten tot veel woorden, den tweeden tot een „poedel”, de inspiratie aanbracht.

Want, wanneer ik al bedoeld had dat mijn uitval zou inslaan, niet bedoeld had ik stof te leveren voor eenig nader-betoog. En wel om andere afdoende reden: dat ik geen betoog te leveren had, geen betoog leveren wilde. Albarda, tenminste kon toch wel weten dat wij anders spreken als wij een „debat” hebben.

Schamen zou ik mij als ik me mengde in de polemiek-Meijer-Pannekoek. Ik zei alleen dat een van de twee een vlegel is; dit is zeer onfatsoenlijk, maar ik zei het tegendeel van fatsoenlijk-zijn in mijn besproken stukje te willen betrachten. Nu zegt de heer Stoffel dat ik filosofie minacht — heeft deze vriend een kou gevat op z'n ooren? Als iemand de filosofie opvat als 'n mummie-wijsheid, als de herleiding van 'n stelkunde-vorm, is de filosofie dan bij zoo een te zoeken? Wat had Stoffel toch in z'n oogen?

Lees Fr. B's rijmpje even over, als je nog niet ziet dat je 't over heel wat anders had dan je in trouwe dacht ... Alsof ik debatteeren ga over liefde met 'n filantroop; of

over het „handwerk” met een stadsreiniger; of met een dooie over het leven, over filosofie.

En dan: er zijn veel menschen die denken dat we eigenlijk op hen gesteld zijn; dan eischen ze dat men van z'n hart 'n integraal-kuil maken zal, dat men altijd den lieven betoog-toon zal tokkelen. Anderen zijn zoo gekweekt met heerschappij-moraal dat ze alles denken als hun eigendom, denken ook 't socialisme te mogen bevoelen, als ze zich vervelen in levenlooze bespiegeling.

We willen wel zeer betoog-bereid en „debat-correct” zijn; maar we laten toch niet alles doen, jij toch ook niet, Albarda.

Th. v. D. W.

De Wekker.

(Uitgave S. D. A. P. afd. Delft).

Van bovengenoemd blaadje, dat bij duizenden in het kiesdistrict Delft verspreid geworden is, ontving ik een afzonderlijk exemplaar wat dus blijkbaar verzonden is met de bedoeling het blad in het S. W. te doen bespreken, waaraan ik dan ook gaarne wil voldoen. Mochten de nummers van „de Wekker” die in den verkiezingsstrijd verschenen zijn, het doel gehad hebben de socialistische candidatuur in de afd. Delft te steunen, dit immers dient er voor om die menschen, die meenen dat zij ook kiezer kunnen worden, er op te wijzen, dat, willen zij van dat Kiesrecht gebruik kunnen maken, zij zich voor 15 Februari op het Stadhuis moeten aanmelden.

Daarom volgen de bepalingen waaraan een kiezer moet voldoen. Leest men die, dan kan men zich niet begrijpen, dat zooveel honderduizenden dit eerste burgerrecht moeten missen.

Verder bevat het blaadje: de socialisten-marsch, één stukje over het Kapitalisme, het optreden der nieuwe regeering, een schetsje over: „wat ze van ons zeggen” en, wat wel een extra vermelding verdient eene beschrijving van de coöperatieve bakkerij. Deze bakkerij biedt verschillende voordeelen, zooals: afschaffing van den nacht-arbeid, minder werkuren en hooger loon dan de andere bakkers betalen.

$\frac{1}{3}$ gedeelte der behaalde winst wordt besteed ten bate van de arbeiders. Voor hen, die zich meer voor deze bakkerij interesseeren, dat de bakkerij heet de Coöperatieve Broodbakkerij „Vooruit” en gelegen is: Achterom 117.

F. W.

Theosofie te Delft.

Naar aanleiding van den oproep, door den heer Persant Snoop, Werktk. Ingenieur, in de Delftsche Courant en het Studenten-Weekblad van 28 Nov. 1901 gedaan tot degenen, die zich aangetrokken gevoelden tot de Theosofie, is op 11 Dec. j.l. het „Delftsch Theosofisch Centrum” opgericht, dat zich ten doel stelt, de studie der Theosofie te Delft, te bevorderen.

Uit het D. T. C. heeft zich reeds eene studieclub gevormd, die geregeld in 't gebouw der Loge bijeenkomt.

Nadere inlichtingen verschaft het Bestuur,

P. PERSANT SNOEP, Voorz., Binnenwatersloot 17.
C. M. SLOTBOOM, Secr., Choorstraat 13.

Berichten en mededeelingen.

„ODIN”.

Op de Algemeene Vergadering van Maandag 10 Februari j.l. is besloten de uitvoering dit jaar niet te doen plaats hebben.

 ADVERTENTIEN.

Bij den Uitgever J. WALTMAN JR. te DELFT is verschenen:

Magnetische en Electriche metingen

met bijzondere toepassingen op het onderzoek naar de magnetische eigenschappen van ijzersoorten en het ijken van meetinstrumenten,

DOOR

G. J. VAN SWAAY, c. l.,
Leeraar aan de Polytechnische School.

BLOEMENMAGAZIJN

S. BRUIGOM,

HOUTTUINEN. Telefoon No. 6.

Speciaal in
FIJNE ZAALVERSIERING
BOUQUETTEN, KRANZEN ENZ.
Ingericht voor verzending.

Oranje Limonade.

van het Delftsche Scheikundig Laboratorium is steeds voorhanden bij

J. J. G. BOERE,
Telefoonnummer 188. Hypolitusbuurt 2.

DE BOUWWERELD

Weekblad voor Theorie en Praktijk.

Onder Redactie van:

D. H. HAVERKAMP EN J. H. W. LELIMAN B.I.
Abonnement per jaar / 5,-.

De intekening is opengesteld bij den boekhandelaar J. WALTMAN Jr.

Bij den Uitgever J. WALTMAN Jr. is verschenen:

BOUWSTIJLTYPEN

DOOR

J. H. W. LELIMAN, B. I.

Prijs / 1,90

en

Pract. oefeningen in Natuurkunde

voor a. s. Technologen.

Leidraad bij het Onderwijs aan de P. S.

DOOR

DR. M. DE HAAS.

Aflevering II. — Prijs / 1,25.

RESTAURANT - BÜHLER.

HOUTTUINEN 2. DELFT.

Specialiteit in:

Franziskaner-Leistbräu,
Pilsner-Urquell.

WINTERSHOTELS, ERWTENSOEP.

ZEEUWSCHE OESTERS.

Bierbottelarij. **Wijnhandel.**

Bij den Boekhandelaar J. WALTMAN Jr., zijn voorhanden proefnummers van

DIE WOCHÉ,

Moderne Illustrierte Zeitschrift

Prijs per kwartaal / 2,50.

„ „ nummer / 0,20.

MINIATUUR-ALBUM VAN DELFT,

formaat 17 × 15 millimeter.

bevat fotografische reproducties van:

HET STADHUIS,
DE NIEUWE KERK,
DE OUDE KERK,
HET STANDBEELD VAN HUGO DE GROOT,
DE POLYTECHNISCHE SCHOOL,
DE SOCIETEIT PHOENIX.

Prijs / 0,50.

Prijs / 0,50.

Uitgave van J. WALTMAN Jr, Boekhandel,
Binnenwatersloot